

Cemal Paşa (Falih Rıfki Atay'ın "Zeytindağı" Eseri)

Karakter 4. Karargah'ın baş ismi, komutan Cemal Paşa, konumu ve görevi itibari ile sert, ürkütücü karakter sergilemektedir.Yaşının ve aldığı vazifelerin olgunluğundan, çevresine şüpheli gözle bakar. İhtiyaç halinde gayet "numaracı" bir tavrı ustaca sergiler. Gösterişi sever. Özünde sulugöz, duygusal bir adamdır.

Aktiviteler Tüm zamanı vazifesi gereğince orduda geçer. Fikirleri ve düşüncesi tamamen galibiyettir. Bu doğrultuda çalışma yapar.

ÖRNEK ANILAR

Ürkütücü Cemal Paşa, ordunun önde gelen isimlerindendi. Konuşmaları, bakışları ve her hareketi çevresince korku yaratıyordu. "Zaman geçtikçe Nablus'luların yüzlerinin daha sarardığını seziyordu. Cemal Paşa'nın her yeni sesi çıktıkça, hepsinin sarğından, sakalından ve cübbesinden bir sarsıntı geçiyordu."

Numaracı Cemal Paşa, kime nasıl davranması gerektiğini bilen olay ve durum tahlillerini yaparak tavrını çizen, zaman zaman da numara yapabilen bir karakterdi. " İdamdırı idam, dedi; fakat Devlet- i Aliyye-i Osmaniyenin ulüvv- ü merhametine dua ediniz. Şimdilik sizleri ve ailelerinizi Anadolu'ya nefyetmekle iktifa ediyorum.....Rol bitmişti. Cemal Paşa subaylarını savarak, eski gülüşü, muhafız ve nazır gülüşü ile bana döndü. Ne yaparsın dedi, burada böyle söküyor!"

Şüpheli Cemal Paşa, yılların olgunluğu ve tecrübesi ile kimseye hemen inanmaz, septik bir gözle yaklaşırdı. "Cemal Paşa, rahmetli Mahmut Kamil Paşa hakkında bazı şüpheler olduğunu, Enver Paşa'ya yazarken: Eğer, diyordu; Erzurum cephesinde vatana iyi hizmet ediyorsa hiç kurcalamayalım"

Duygusal/ Sulugöz Her ne kadar, sert mizacı ile tanınsa da, Cemal Paşa aslında duygusal bir karakterdi. "Bir sabah kumandanın odasına girdiğim zaman, gözlerinin ağlamaktan yorulmuş olduğunu gördüm: Kudüs İngilizlerin elinde idi."